

Questio unica

quidā dicit q̄ reuelare est causare assensum firmum in intellectu de aliquo cōplexo vero vt dicit petrus de aliaco. Sed contra hoc modo omnis scientia haberetur p̄reuelationē quia ad omnes rez deus cōcurrit vnde secundum eum lumine naturali per nullam rationem apparentem potest probari deum non esse cām īmediate p̄currentē ad omnē effectū vide de aliaco libro pri. sētētiarū. q. 12. ar. 3. 2. q. 13. ar. 20. 1. 1. sētētiarū. Ad 3. dicitur q̄ secūdū diuersū ordinem idem est prius et posterū notū vel dicitur q̄ substantia in communī prius cognoscitur quam accidens. Non autem in particulari. Quidam dicit qđ cognitio substātie ē prior ordine perfectionis quia perfectius est scire q̄ hoc est substantia quā q̄ sit album vel nigrum. Sed via originis videtur quibusdam quod accidens prius cognoscatur quia accidens p̄us mutat sensum. Sed contra conceptus entis est primus. Ens autem prius significat et representat substantiam q̄ accidens. Sed contra sequeretur q̄ in sacramento eucharistie intellectus necessario eraret quia per illa accidentia prius conciperet substantiam panis ergo non necessario prius concipi mus substantiam q̄ accidens. Dicendum qđ licet prius concipiatur substantia non tamen substantia panis. Ad aliud dicitur q̄ accidens est effectus substātie. Sec⁹ autē est de colore respectu soni.

Ad quartū negat p̄na. Et ad aliud diuersimode risideret. Primo q̄ accidens proprium causat fātasma suūp̄sius. Et illo mouet ad intellectionem substantie eius cuius est. Contra hoc ob̄icitur quia vis cogitativa est nobilior quā fantasia ergo ab ea potius mouetur intellectus ad intellectionem substantie q̄ a fātasmate quia ista vis cogitativa cognoscit substātias sicut ovis cognoscit lupum. Sed hic posset dici sicut dicit Commem. quod sensus non cognoscit quidditates substantiarum. Et sicut dicit ph̄us nec esse est intelligentem fantasmatā speculari. Et ideo intellectus bene dicitur moueri a fantasmatē vel potius ab intellectu agente vt dicetur in tertio vnde licet cognitio accidētis que est in fantasmatā sit minus nobilis quam cognitio substantie. Tamen intellectus agens causans intellectionem nobilior est cognitione et intellectu possibili sicut actuum passivo. Sed hic est dubium an accidens in intellectu prius causet noticiam sui distinctam quam noticiam distinctam substantie et cum aliquis per signa cognoscit aliud esse suum inimicum vel videndo motum alius suis iudicamus eum esse sanum vel iracundum tunc prius cognoscimus per intellectum motum quam sanitatem utrum ergo prius intelligimus accidens q̄ substantiam distinete. Et de hoc dicetur in tertio. Nō enim oportet illud per quod aliquid cognoscitur prius cognosci quā id qđ cognoscitur quia visus per speciem coloris cognoscit colorē et non illam speciem. Aliquando tamen intelligendo causā per effectum prius intelligimus effectum quam suam causā vt creatures q̄ deum et ideo non inconuenit aliquomodo prius cognoscere accidens q̄ substantia. Nec est inconvēniens agens instrumentale age re ultra suā speciē in virtute alterius. Sed contra primus motor producit aliquid alterius speciei a se scilicet motum virtute propria tamen ille motus nō est perfectior eo.

Ad quintū dicit q̄ ocul⁹ nō ē capax illi⁹ speciei.

Articulus quintus

Et ex his satis p̄ ad. 6. et ex corpore articuli. Ad 7. dicitur quod aliquomodo intelligere ē p̄pria operatio animie quia nō exerceretur per corp⁹ Et aliquomodo nō q̄r quādiu anima est corpori vñta requiritur fantasma. I. parte. q. 75. ar. 2. ad. 3. viii. de idiget fātasmate tanq̄ obiecto et nō tāq̄ subiecto.

Ad quintū sic procedit videntur qđ anima sit corpus quia anima mouetur per se probatur q̄ secūdū philoso. Anima est immortalis ergo homine moriente transit ad aliū locum. Iū galienus medic⁹ dicit q̄ aīa ē p̄prio q̄ hoīes irascitur secūdū vñā complexione colericā tra autē est ab anima. Sed cōtra est ph̄us. s. t. libro. 2. contra gentiles. c. 63.

Notandum est qđ inuestigando naturam anime p̄mo et principaliter oportet inquirere ea que sunt propria ipsius anime quia accidentia propria materiali partem conferunt ad cognoscēdum quod quid est vt pat̄ in prohemio huius. Et ex hoc sequitur q̄ inuestigando naturam anime oportet primo considerare motum et sensum que sunt maxime propria ipsius anime. Per hec enīm distinguntur animata ab inanimate. Igitur pro ampliori declaratione notat phi. opinioēs antiquū dicentū q̄ nichil mouet nisi moveatur. Et cū anima sit mouens corpus inde dicebant animā esse de numero eorū que mouentur. Luius opinionis radix falsa est propter duo. Primo q̄ si omne mouens moueretur esset procedere in infinitū vt pat̄ i. 2. metaphi. 7. 9. phi. Secundo q̄ id quod cōuenit alicui q̄ accidens non potest sibi cōuenire sē per et per accidens potest ab eo separari eorū autē qui inuestigauerunt naturam anime ex parte motus quattuor opiniones ponit phi. Prima democriti dicentis animā esse igneā ita quod anima nichil aliud esset quā athomī igniti figuram rotundā habentes. Secunda est eadē. s. leucip̄ dicens animaz nil aliud esse q̄ corpus sphericū. Tertia p̄thagoricoū qui dicebant animā esse decisiones mouētes alia corpora. Quarta anaxagore quā recitat hic phi. qui dicebat animā esse mouentem omnia et q̄ est de natura intellectus separati inde ortus est error dicens tūm q̄ est de natura diuina.

Pro declaratione dubi⁹. Notandum quod ipse posuit athomos sive decisiones esse semen sive principium totius nature q̄r cōsiderabat q̄ duo sunt generatione principiū sc̄ simplicitas et virtuositas cū ergo athomī sint prūissime cōtitatis et per p̄nū simplicissimi et maxime motivi et per cōsequens virtuosissimi. Ideo dicebat athomos esse principia omnium rerum et ultra dicebat illos ex quibus componitur anima esse igneos sive ignitos quia ignis est elementum maxime actuum et ignis est calidus in quo calido consistit vita humana q̄r igitur videbat animaz esse forniam maxime activam et esse principium vite dicebant athomos ex quibus cōponitur esse ignitos et rotunde figure quia inter omnes figuraz sphericaz est promptissima ad motum cōtratum ad omnes diffrentias que sunt sursum deorsum aī retro et c. Quia igitur anima mouet corpus ad omnem differentiam positionis non autē alie forme sequitur et componitur et athomis rotunde figure quando tamen dicitur animam esse ignitam non est intelligendum esset cōsideriter sed per viam assimilationis quia omnes p̄o.

F. q.